

การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ 1

องค์ความรู้การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศกับการบริหารจัดการน้ำในปัจจุบัน

โครงการ “การศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ”

วันจันทร์ที่ 21 กันยายน พ.ศ. 2558
ณ ห้องบุษบา ชั้น 1 โรงแรมแมนดาริน พระราม 4

อ.ดร.พงษ์ศักดิ์ สุทธินนท์ และคณะ

หัวข้อนำเสนอ

- ความเป็นมาของโครงการ
- วัตถุประสงค์ของโครงการ
- ขั้นตอนการดำเนินงาน
- ระยะเวลาดำเนินการ
- ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ความเป็นมาของโครงการ

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) เป็นวิกฤตการณ์สำคัญที่ก่อตัวขึ้นและมีผลกระทบรุนแรงไปทั่วโลก นับได้ว่าเป็นปัญหาที่ท้าทายมนุษยชาติมากที่สุดปัญหาหนึ่งในศตวรรษที่ 21 นี้ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลกเริ่มสังเกตเห็นได้ชัดในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมาและเป็นที่คาดกันว่า การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในอนาคตจะสูงและรวดเร็วกว่าอดีตมาก ทั้งนี้ ประเทศไทยตกอยู่ในข่ายที่จะได้รับผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การศึกษาในระดับโลกโดย Intergovernmental Panel on Climate Change ได้สรุปถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกซึ่งคาดว่าจะแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศของโลกจะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่มีอุณหภูมิเพิ่มสูงขึ้นมีช่วงฤดูร้อนที่ยาวนานมากขึ้นและช่วงฤดูหนาวที่สั้นลง ภาวะแห้งแล้งในช่วงฤดูแล้งอาจทวีความรุนแรงมากขึ้นแต่อาจจะมีฝนตกชุกมากขึ้นในช่วงฤดูฝน ทั้งนี้สภาพอากาศแปรปรวนและภาวะอากาศรุนแรงเช่นพายุก็จะเพิ่มสูงขึ้นด้วยเช่นกัน

ความแปรปรวนและการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศมีอิทธิพลอย่างเห็นได้ชัดต่อความแปรผันของปริมาณน้ำฝนทั้งในเชิงปริมาณ ความถี่ ความรุนแรง คาบเวลา และรูปแบบของการกระจายตัว ซึ่งความแปรปรวนของปริมาณน้ำฝนดังกล่าวมีความเชื่อมโยงกับสภาวะอากาศรุนแรง ซึ่งเป็นสาเหตุให้เกิดภัยธรรมชาติหรือภัยพิบัติเกี่ยวกับน้ำทั้งที่สามารถเห็นผลได้ในระยะสั้นและระยะยาว ในบางพื้นที่ประสบกับภาวะฝนแล้งทั้งช่วงยาวนาน แต่ในหลายพื้นที่ประสบกับภาวะฝนตกหนักผิดปกติ ก่อให้เกิดภาวะน้ำท่วมฉับพลันและน้ำท่วมซ้ำซาก ซึ่งส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ตลอดจนความเสียหายต่อภาคเกษตรกรรมและภาคอุตสาหกรรมซึ่งเป็นรากฐานความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ

วัตถุประสงค์ของโครงการ

- 1) รวบรวมและติดตามองค์ความรู้และการศึกษาวิจัยด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
- 2) วิเคราะห์ สังเคราะห์สถานภาพองค์ความรู้ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่มีอยู่ในปัจจุบัน
- 3) รวบรวมเครือข่ายการทำงานวิจัย การพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยี ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
- 4) สนับสนุนเตรียมการสำหรับกำหนดท่าทีฝ่ายไทยในการเข้าร่วมประชุม COP21 ที่กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส ปลายปี 2558 ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
- 5) จัดทำแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำภายใต้สภาพการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ขั้นตอนการดำเนินงาน

- ❖ รวบรวมองค์ความรู้และการศึกษาวิจัยด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรน้ำ ทั้งต่างประเทศและในประเทศ
- ❖ วิเคราะห์และสังเคราะห์สถานภาพองค์ความรู้ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรน้ำ ที่มีอยู่ในปัจจุบันตามมิติของน้ำและการพัฒนาที่ยั่งยืน
- ❖ รวบรวมเครือข่ายการทำงานวิจัย การพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยี โดยรวบรวมรายชื่อนักวิจัยไทยจากผลงานวิจัยที่แสดงถึงความเชี่ยวชาญในด้านทรัพยากรน้ำ และผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานปฏิบัติการที่เกี่ยวข้อง
- ❖ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ 3 ครั้ง และการสัมมนาทางวิชาการ 1 ครั้ง เพื่อระดมความคิดเห็นและนำเสนอเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำภายใต้การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการจัดประชุมและสัมมนาทั้ง 4 ครั้ง

การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ 1-3
(ผู้เข้าร่วมประชุม 60 คน)

ประชุมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ 1
องค์ความรู้การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศกับการบริหารจัดการน้ำในปัจจุบัน

ประชุมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ 2
ความเสี่ยง ผลกระทบ ความเปราะบางและการปรับตัวเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศกับการบริหารจัดการน้ำในปัจจุบันและในอนาคต

ประชุมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ 3
แนวทางการบริหารจัดการน้ำภายใต้การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในอนาคตของประเทศไทย

การสัมมนาทางวิชาการ ครั้งที่ 1
(ผู้เข้าร่วมประชุม 100 คน)

การสัมมนาทางวิชาการ ครั้งที่ 1
องค์ความรู้ เทคโนโลยี และแนวทางการบริหารจัดการน้ำภายใต้การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในอนาคตของประเทศไทย

ระยะเวลาดำเนินการ

ระยะเวลาดำเนินการ 90 วัน
กรกฎาคม - ตุลาคม 2558

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) สถานภาพองค์ความรู้และการศึกษาวิจัยด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่มีอยู่ในปัจจุบัน
- 2) รายชื่อเครือข่ายการทำงานวิจัย การพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยี ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
- 3) ข้อมูลสำหรับการกำหนดท่าทีฝ่ายไทยในการเข้าร่วมประชุม COP21 ที่กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส ปลายปี 2558 ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

วัตถุประสงค์ของการประชุมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ 1

เพื่อนำเสนอและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ งานวิจัย เทคโนโลยี ทั้งในต่างประเทศและสถานะของประเทศไทย แนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืนที่เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ของประเทศ

เวลา	หัวข้อ
08.30 - 09.00 น.	ลงทะเบียน
09.00 - 09.15 น.	กล่าวนำ การประชุมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ 1 โดย รศ.ดร. สุจิตต์ คุณธนกุลวงศ์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
09.15 - 09.45 น.	แนะนำความเป็นมาของโครงการฯ และวัตถุประสงค์ของการประชุมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ 1 โดย อ.ดร.พงษ์ศักดิ์ สุทธินนท์ หัวหน้าโครงการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
09.45 - 10.00 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
10.00 - 11.00 น.	ตัวอย่างการจัดการความเสี่ยงเชิงพื้นที่ต่อสภาพอากาศแปรปรวนและการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศในอนาคต: การศึกษาภาคส่วนทรัพยากรน้ำ กรณีศึกษาจังหวัดอุดรธานี (60 นาที) โดย ศุภกร ชินวรรณ ศูนย์เครือข่ายงานวิเคราะห์ วิจัยและฝึกอบรมการเปลี่ยนแปลงของโลกแห่ง ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย
11.00 - 11.15 น.	ภาพฉายในอนาคตของการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการใช้ที่ดินในลุ่มน้ำ ห้วยหลวงและจังหวัดอุดรธานี (15 นาที) โดย ดร.สถาพร มนต์ประภัสสร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
11.15 - 11.30 น.	การเปลี่ยนแปลงปริมาณน้ำท่าในลุ่มน้ำห้วยหลวงและผลกระทบต่อปริมาณน้ำ ในอ่างเก็บน้ำห้วยหลวงจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ (15 นาที) โดย ผศ.ดร.พีรวัฒน์ ปลาเงิน คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

11.30 - 11.45 น.	การศึกษาความต้องการใช้น้ำในลุ่มน้ำห้วยหลวงจากสภาวะอากาศแปรปรวนในปัจจุบันและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ในอนาคต (15 นาที) โดย ดร.พงษ์ศักดิ์ สุทธินนท์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
11.45 - 12.00 น.	ถาม - ตอบ
12.00 - 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.15 - 13.55 น.	การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและภัยพิบัติในประเทศไทย (40 นาที) โดย คุณไพฑูรย์ นาคแท้ ผู้อำนวยการส่วนมาตรฐานความปลอดภัย สำนักมาตรการป้องกันสาธารณภัย กรมป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย
13.55 - 14.35 น.	ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและการปรับตัวของภาคเกษตร(ชลประทาน) ในประเทศไทย (40 นาที) โดย นายจเร ทองด้วง ผู้อำนวยการส่วนอุทกวิทยา กรมชลประทาน
14.35 - 14.50 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
14.50 - 15.30 น.	ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและการปรับตัวของภาคทรัพยากรน้ำในประเทศไทย (40 นาที) โดย รศ.ดร. สุจิตต์ คุณธนกุลวงศ์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
15.30 - 15.45 น.	ถาม - ตอบ
15.45 - 16.00 น.	สรุปผลจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ 1 โดย รศ.ดร. สุจิตต์ คุณธนกุลวงศ์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขอขอบคุณ